

3. Тиллих П. Избранное. Теология культуры / П. Тиллих. – Москва: Юрист, 1995. – 479 с.
4. Wann, D. L., Melnick, M. J., Russell, G. W., & Pease, D. G. (2001). Sport fans: The psychology and social impact of spectators. New York: Routledge.

Повод Т. М.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (Україна)

Остапенко А. С.

Херсонський національний технічний університет (Україна)

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІНАНСІВ

Професійні компетентності сучасного кваліфікованого фінансиста є складним багатокомпонентним поняттям, всебічно висвітлене в сучасних наукових працях: соціокультурно, діяльнісно, комунікативно, професійно, контекстно-інформаційно та психологічно. Кожний із цих підходів не вичерпує наукового аналізу проблеми професійної компетентності, всі вони взаємодіють між собою, впливаючи один на одного [1].

Увага до проблем компетентності кваліфікованих фінансистів пов'язана, насамперед, з якісними змінами, широкомасштабними інноваціями, що відбуваються в суспільстві, економіці, промисловості, міжнаціональних відносинах. Скажімо, кілька десятиліть тому людина мала можливість використовувати певний набір знань, умінь і навичок протягом тривалого часу майже без змін.

Формування і розвиток базових професійних компетенцій фахівців з фінансів вимагає урахування певних чинників: визначення суспільного і соціального сенсу поняття «компетентність» та її необхідності, диференційоване врахування ціннісних орієнтацій, потреб і запитів студентів, осмислення, засвоєння змісту предметів, творче використання наявних знань, вивчення, одержання навичок майбутньої професії, розвиток професійних здібностей і високої кваліфікації робітника, його професійної мобільності, готовності до інноваційної діяльності, творчого зростання [1].

Компетенції бакалаврів і магістрів різні, відображають вимоги робочого місця, особисті якості випускника. Бакалаврська програма формує компетенції фахівців, а магістерська професіоналів. У компетенціях бакалаврів закладено здатність виконувати прості, елементарні, початкові професійні завдання. Компетенції магістра орієнтовані на завдання вищого рівня і пов'язані з функціонуванням підрозділу, іншими словами, компетенції бакалаврів орієнтовані на виконання операцій, а магістрів — на забезпечення процесів у певній сфері професійної діяльності. Професійні завдання кожної спеціальності, що їх повинні виконувати фахівці та професіонали, є пріоритетними у формуванні компетенцій бакалаврів та магістрів.

Набуті випускниками університету професійні якості стають основним критерієм визначення результативності діяльності кафедр, факультетів та навчального закладу. Нині особливо актуальна відповідальність за якість освіти щодо принципів автономії навчальних закладів, у такий спосіб забезпечується можливість перевірки якості національної системи навчання. Оцінка якості не від тривалості або змісту навчання, а від знань, умінь і навичок, здобутих випускниками. При цьому важливим є результат навчання. Тому актуальною є необхідність орієнтації навчально-виховного процесу, насамперед, на досягнення чітко визначеного і сформульованого кінцевого результату.

Поняття «формування» у педагогіці розглядають як результат розвитку людини, пов'язаний з цілеспрямованими змінами через виховання, освіту і навчання [1; 2].

Професійний розвиток особистості важливо простежувати в єдності його операційного й споживчо-мотиваційного компонентів.

Професійне становлення — багаторівневий процес, що складається з чотирьох основних стадій: виникнення професійних намірів за вступ до навчального закладу; репродуктивне засвоєння базових професійних компетенцій майбутніми кваліфікованими фінансистами; професійна адаптація; реалізація особистості в праці [1; 2].

Перехід до кожної наступної стадії відбувається під час попередньої і супроводжується виникненням ряду протиріч і нерідко навіть кризових явищ. Труднощів можна уникнути, якщо готовність особистості перейти до наступної стадії професійного становлення буде закладено в ході попередньої підготовки [2].

Суттєву роль в удосконаленні навчального процесу відіграє впровадження новітніх методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів та інтерактивних технологій навчання.

Саме ці напрямки вдосконалення навчального процесу є важливою складовою спланованих дій щодо забезпечення якості вищої освіти в Україні та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство, яке передбачає такі чинники:

- формування концепції інноваційної моделі навчання у вищій школі з метою проектування навчального середовища для особистісно-орієнтованого підходу до студента та сприяння організації його самостійної та індивідуальної навчальної діяльності (форми, методи, методики, технології навчання, спрямовані на результати навчання студента;

- створення механізму запровадження до системи вищої освіти розвивальних технологій професійної освіти та технологій саморегульованого навчання в традиційному навчанні: когнітивно-орієнтовані технології (діалогічні методи навчання, семінари-дискусії, проблемне навчання, когнітивне консультування, когнітивні карти, інструментально-логічний та рефлексивний тренінги); діяльнісно-орієнтовані технології (методи проектів і спрямовувальних тестів, контекстне навчання, організаційно-діяльнісні ігри, комплексні дидактичні завдання, технологічні карти, імітаційно-ігрове моделювання технологічних процесів); особистісно-орієнтовані технології (інтерактивні та імітаційні ігри, тренінги розвитку, розвивальна психодіагностика);

- розробка механізму запровадження дистанційного навчання в системі вищої освіти та впродовж життя (кейс-технологій, ТВ-технологій, ЧАТ-(Chat)-технологій, тьютор-технологій тощо);

- підготовка науково-методичних рекомендацій щодо використання інформаційних технологій у навчальному процесі ВНЗ та ін. [1; 2; 3].

Відомо, що модернізація системи вищої освіти потребує запровадження новітніх форм викладання дисциплін, використання сучасних інтерактивних технологій навчання, урізноманітнення форм та методів навчального процесу, якісної зміни методики навчання.

Для підготовки конкурентоспроможних фахівців, які здатні обіймати керівні посади, необхідні такі вимоги: ставити цілі, формулювати мету, завдання, пов'язані з реалізацією фахових функцій; вирішувати нестандартні фінансові завдання; бути готовим до кооперації з колегами і в колективі, знати методи управління роботою виконавців, віднаходити й ухвалювати ефективні управлінські рішення [170].

Розглянуті вимоги до кваліфікації фахівців передбачають формування у них не лише професійний знань та вмінь, але й розвиток ініціативи, здатності працювати в колективі, самостійно засвоювати знання, логічно мислити, добирати та використовувати необхідну інформацію, тобто наявні якості розвинутої активної особистості.

Обов'язковою вимогою сьогодення до підготовки спеціалістів з фінансів є відпрацювання навичок корпоративної роботи. Це пов'язане з тим, що сучасна підприємницька діяльність побудована на колективній (командній) роботі персоналу, що базується не тільки на спільній меті, а й на системі прийнятих моральних цінностей, певній філософії дій, спрямованій на досягнення глобальної місії як підприємства так і держави.

Отже, можна зробити висновок, що нині йде активний пошук нової моделі освіти. Традиційна система освіти була розрахована на набуття аналітичних і інтелектуальних знань, вмінь і навичок їхнього використання. Виникає потреба зміни стратегічних, глобальних цілей освіти, перестановки акценту зі знань фахівця на його людські, особистісні якості, що постають водночас і як ціль, і як засіб його підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Література

1. Вища освіта, наука, виробництво: теорія і практика інтеграції у сфері фінансів: колективна монографія. / За гол. ред. д.е.н., професора М.А. Коваленка. – Херсон: ХНТУ, 2015. – 172 с.

2. Чебан Т.М. Запровадження активних методів навчання як засіб підготовки економістів нової генерації [Електронний ресурс] / Т.М. Чебан, Т.М. Примак. – Режим доступу: <http://www.br.com.ua/referats/Pedagogica/76514.htm>

3. Жилиякова О.В. Застосування інноваційних методик під час підготовки фахівців з економічних спеціальностей / О.В. Жилиякова, Т.О. Ставерська. - VIII Всеукр. наук.-метод. конф. – Харків: Вид-во ХДУХТ, 2011. – С. 217-218.

Приц В. Ю.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (Україна)

СВІТОГЛЯДНЕ ЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ЕКСТРАПОЛЯЦІЇ В КОСМОЛОГІЇ

«Космологи часто помиляються, але ніколи не сумніваються».

Лев Ландау

Принцип екстраполяції тісно пов'язаний з індуктивними судженнями, які полягають у тому, що на основі окремих спостережень/фактів робиться їхнє розповсюдження на всю вибірку чи множину, до складу яких вони входять. Тобто, вивчаючи властивості окремих представників, висувається загальне твердження про всю їхню множину.

У багатьох науках (якщо не в усіх) цей принцип використовується досить часто. Наприклад, у математиці екстраполяція – це тип оцінки значення змінної, що знаходиться поза вихідним діапазоном спостереження, на основі її зв'язку з іншою змінною [1]. Себто, можна вивести значення змінної з неспостереженого інтервалу з її значень у спостережуваному.

У фізиці також використовується принцип екстраполяції. Але, потрібно зазначити, що фізичні об'єкти – не математичні, хоча їхні властивості і описуються математичними конструкціями. Існує великий ризик в екстраполяції значень фізичних процесів/явищ, хоча дуже багато важливих відкриттів у фізиці були здійснені саме таким шляхом. Згадаймо хоча б закон всесвітнього тяжіння Ньютона. Сер Айзек екстраполював цей закон на весь Всесвіт, цим самим повністю зруйнувавши містифікацію про те, що «на Небі» діють інші закони природи.

Екстраполювати означає: а) *прогнозувати*, проектуючи минулий досвід чи відомі дані; б) *проектувати*, розширюючи (відомі дані чи досвід) у невідому або недосліджувану область, аби отримати звичайні про неї, як правило, гадані знання [2].

Модерна космологія також рясніє багатьма твердженнями, що виходять з екстраполяцій. Основним об'єктом дослідження у космології є матеріальний світ у його просторово та часово найбільшій формі самодиференціації, яку також називають *Космологічним Всесвітом* (КВ). Він охоплює всі інші гравітаційно пов'язані форми на кшталт галактик, їхніх скупчень та надскупчень, про існування яких на величезних масштабах, достеменно відомо завдяки детектуванню неба в усіх можливих довжинах хвиль електромагнітного діапазону.

За сучасними уявленнями, у часовому вимірі КВ виник (почав розширюватися) з так званої *сингулярності* приблизно 13,8 млрд років тому, згідно з теорією Великого вибуху. Іноді слово «Всесвіт» вказує на все, що існує взагалі, але матеріальні форми самодиференціації, менші ніж КВ, досліджуються не космологією, а відповідними природничими науками. Важливо підкреслити, що між космологією та іншими природничими науками реалізується певна синергія. З одного боку, нове наукове знання про «дрібні/некосмологічні» форми (від кварків до зір) використовується у спробах пояснити деталі еволюції КВ, а з іншого, розвиток космологічного знання дозволяє висувати гіпотези про те, чому існують ті, а не інші, наприклад, менші за просторовим масштабом, форми диференціації матеріального світу.

Важливість принципу екстраполяції у космології полягає у тому, що судження/припущення про КВ та його динаміку, роблять, спираючись на спостереження його локальної частини, у центрі якої знаходиться людина.

Дійсно, сучасна фізична космологія розробляє Стандартну Космологічну Модель (СКМ, або як її ще називають Λ CDM-Модель, від англ. Lambda Cold Dark Matter, тобто «Лямбда Холодна Темна Матерія»). Згідно з цією моделлю, еволюціонуючий КВ розширюється з прискоренням.